

DOSTUPNOST DENNÍCH STACIONÁŘŮ PRO OSOBY 16+ S KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM V PRAZE

Praha 2021

Zpracovala: Markéta Sojková s podporou organizace Spiralis

Obsah

Obsah	1
Úvod	2
1 Význam denních stacionářů	3
2 Metodologie a cíl výzkumu	4
2.1 Cíl výzkumu	4
2.2 Výzkumný soubor	4
2.3 Sběr dat a analýza	4
3 Denní stacionáře pro osoby s kombinovaným postižením v Praze	4
3.1 Cena	6
3.2 Bezbariérovost, doprava a rozložení denních stacionářů v Praze	7
3.3 Diagnózy a zdravotní omezení klientů vs. dostupnost denních stacionářů	9
4 Důležité aspekty nahlížené problematiky	10
4.1 Děti s postižením	10
4.2 Pečující	11
Strach o budoucnost	12
Péče a práce	14
5 Řešení	14
Závěr	16
Zdroje	17
Přílohy	18

Úvod

Jsou to lidé s těžším a mnohdy kombinovaným postižením, téměř bez výjimky pobírající 3. a 4. stupeň příspěvku na péči, kteří vyžadují neustálý dozor, péči a asistenci i u jednoduchých úkonů denní potřeby. 60% pečujících udává, že asistence je nutná 24 hodin denně¹. Jejich situace se přitom s přibývajícím věkem nezlepšuje, spíše naopak. Pečující ztrácejí sílu, jsou starší a unavenější, přicházejí o prarodiče, kteří mohli s péčí pomáhat, a v důsledku sociálního vyloučení ztrácejí i jiné vazby.

Před třemi lety jsme uskutečnili celorepublikový průzkum Význam a dostupnost odlehčovacích služeb pohledem pečujících o děti s postižením². Zjistili jsme, že nabídka zdaleka neodpovídá poptávce a situaci nepřispívá ani špatná informovanost o dostupných sociálních službách. Pečující dlouhodobě fungují bez jakékoliv systematické podpory v oblasti finanční, právní či psychologické. Péče o dítě s postižením se přitom s přibývajícím věkem stává náročnější.

Ačkoliv byl náš dotazník určen pečujícím o děti do 18 let, zaznamenali jsme silné ohlasy od pečujících o starší děti a dospělé s postižením. Ti shodně upozorňovali na to, že opravdový boj o umístění dítěte do zařízení sociálních služeb začíná teprve po dosažení plnoletosti. Tedy v čase, kdy opouštějí denní stacionáře pro děti, základní školy speciální a další navazující školy, např. praktické.

Rodiče se najednou ocitnou v situaci, kdy zůstávají na péči sami. Hledají cestu, jak umožnit svým plnoletým dětem začlenění do kolektivu, jak naplnit jejich den smysluplnými aktivitami a dále je vzdělávat. V této situaci by měli nastoupit dostupné sociální služby, jako jsou například kvalitní denní stacionáře.

Proto jsme v únoru 2020 zkusili část z těchto zařízení (viz. příloha č. 2) v Praze oslovit a zjišťovali jsme, jak jsou na tom s volnou kapacitou. Volné místo neměl žádný oslovený denní stacionář. Bylo nám nabídnuto, že se můžeme zařadit do fronty spolu s ostatními zájemci čekajícími na uvolnění místa. Zároveň jsme zjistili, že neexistuje žádný ucelený a aktuální zdroj informací o denních stacionářích pro osoby s kombinovaným postižením v Praze, dokonce ani nic takového jako prostý seznam. V registru poskytovatelů sociálních služeb jsme našli službu denního stacionáře zaregistrovanou u řady organizací, které ji ale fakticky neposkytují a nebo ji poskytují jiným skupinám klientů. Jako zdroj informací pro neformální pečující se registr poskytovatelů sociálních služeb ukázal jako nepřehledný.

V průběhu července a srpna 2021 jsme realizovali průzkum situace v denních stacionářích pro osoby 16+ s kombinovanými postižením v Praze. Cílem průzkumu bylo zjistit, zda je zde dostatečná kapacita této potřebné sociální služby a zda je tato služba stejně dostupná pro klienty s různými typy zdravotního znevýhodnění. Zároveň jsme chtěli přinést zájemcům o tuto sociální službu ucelený přehled informací, který by jim usnadnil volbu vhodného denního stacionáře právě pro ně. Sestavili jsme seznam denních stacionářů nacházejících se na území hl. m. Prahy (viz. příloha č. 2) a obrátili se na jejich vedoucí s žádostí o vyplnění dotazníkového šetření. Při sestavení dotazníku jsme

¹ Náročnost péče o dítě s vážným onemocněním. DOBRÝ ANDĚL, nadace [online]. 2018 [cit. 10.04.2019]

Dostupné z: <https://www.dobryandel.cz/vazne-onemocneni/>

² Význam a dostupnost odlehčovacích služeb pohledem pečujících o děti s postižením. Péče bez překážek, z.s. [online]. 2019 [cit. 20.02.2022] Dostupné z:

https://www.pece-bez-prekazek.cz/wp-content/uploads/2019/06/Vyznam_a_dostupnost_ohl_sluzeb_pohledem_pecujicich_o_deti_s_postizenim.pdf

spolupracovali s paní Ditou Vojířovou, koordinátorkou péče pro lidi s PAS+ při Magistrátu hlavního města Prahy a Společností pro podporu lidí s mentálním postižením v ČR, z.s. Děkujeme všem vedoucím denních stacionářů, kteří si našli čas na vyplnění dotazníku a poskytli tak data potřebná pro tuto zprávu. Zpracování zprávy podpořila vzdělávací a poradenská nezisková organizace Spiralis.

1 Význam denních stacionářů

Denní stacionáře považujeme za klíčová zařízení sociálních služeb pro lidi s těžším kombinovaným postižením. Svým charakterem mohou navazovat na školní docházku. Klienti, kteří opustili školu či denní stacionář, který navštěvovali od dětství, jsou zpravidla zvyklí 5 dní v týdnu někam z domova odcházet. Pečující jsou také navyklí na tento režim a v tomto čase dochází do zaměstnání nebo si obstarávají vše potřebné, co nelze zajistit po dobu výkonu péče.

Denní stacionář mohou navštěvovat i klienti, kteří bydlí v chráněném bydlení nebo využívají služby asistovaného bydlení. Může to pro ně být cesta, jak vyplnit svůj den různorodými aktivitami a změnit prostředí. Jako ideální pak může působit model, kdy je chráněné bydlení přímo napojené na denní stacionář. Klienti tak mohou opustit ráno domov a přemístit se do denního stacionáře, jako se ostatní lidé přemisťují do zaměstnání, a odpoledne se vracet zpět domů. (Jako příklad dobré praxe můžeme uvést [SDM Sedlec](#), který jsme navštívili v rámci dne otevřených dveří, kde se tento model velmi osvědčil.)

Tabulka č. 1: Seznam denních stacionářů v Praze zahrnutých do dotazníkového šetření (zdroj: vlastní)

Název denního stacionáře	Věkové rozmezí přijímaných klientů	Webové stránky zařízení	Lokalita
Akord	6 - 45	https://www.dsakord.cz	Praha 2
Pobočka diakonie církve Bratrské	19 - 64	https://cb.cz/praha3/stacionar/	Praha 3
Modrý klíč	3 - 65	https://www.modry-klic.cz	Praha 4
Pohoda	19 - 80	https://pohoda-help.cz	Praha 4
Jedličkův ústav	14 - 35	http://www.jus.cz	Praha 4
Domov Sedlec	od 19 let	http://www.sdmersedlec.cz/denni-stacionar	Praha 6
DAR	2 - 26	https://www.dcpaprsek.org/nase-sluzby/denni-stacionar/stredisko-dar/	Praha 6
Paprsek Prosek	2 - 35	https://www.dcpaprsek.org/nase-sluzby/denni-stacionar/stredisko-prosek/	Praha 8
Ruka pro život (2 stacionáře v Praze)	od 16 let	https://www.rukaprozivot.cz	Praha 8
Paprsek Hloubětín	15 - 40	https://www.dcpaprsek.org/nase-sluzby/denni-stacionar/stredisko-hloubetin/	Praha 9
Denní stacionář Ratolest	7 - 64	https://www.diakonie-praha.cz/nase-sluzby/denni-stacionar-ratolest/	Praha 10
Denní stacionář Na Palubě	18 - 45	https://www.diakonie-praha.cz/nase-sluzby/denni-stacionar-na-palube/	Praha 13

2 Metodologie a cíl výzkumu

2.1 Cíl výzkumu

Cílem výzkumu je zmapovat aktuální situaci v denních stacionářích pro klienty s kombinovaným postižením 16+ v Praze. Zjišťujeme, zda je zde dostatečná kapacita této potřebné sociální služby a zda je tato služba stejně dostupná pro klienty s různými typy zdravotního znevýhodnění.

Zároveň chceme přinést zájemcům o tuto sociální službu ucelený přehled informací, který by jim usnadnil volbu vhodného denního stacionáře právě pro ně.

2.2 Výzkumný soubor

Při tvorbě seznamu oslovených denních stacionářů jsme vycházeli z Registru poskytovatelů sociálních služeb (<http://iregistr.mpsv.cz>) a dalších zdrojů informací na internetu, především ze seznamů denních stacionářů na webových stránkách různých pomáhajících organizací.

2.3 Sběr dat a analýza

Sběr dat probíhal formou dotazníkového šetření, které jsme adresovali vedoucím denních stacionářů. Podařilo se nám získat 12 odpovědí z celkového počtu 13 zařízení tohoto typu v Praze. Dvanáct zařízení vyplnilo elektronickou verzi dotazníku. Od jednoho zařízení se nepodařilo získat odpovědi ani přes naše opakované snahy.

3 Denní stacionáře pro osoby s kombinovaným postižením v Praze

„Hledáme místo ve stacionáři - jakémkoliv - zatím marně.³

Při počtu 2485 lidí s postižením pobírajících příspěvek na péči ve 3. a 4. stupni ve věku 18 - 64 let⁴ v Praze je k dispozici pouze 308 míst⁵ denní kapacity ve stacionářích. Desítky klientů čekají na přijetí především ve stacionářích v centru Prahy a městských částech, kde jich je nejméně nebo mají větší spádovou oblast.

Ze třinácti oslovených stacionářů má devět naplněnou kapacitu. O jednom nemáme údaje. Zbylé 3 denní stacionáře, které uvedly, že mají momentálně volnou kapacitu, mají volno pouze pro 1 klienta

³ Význam a dostupnost odlehčovacích služeb pohledem pečujících o děti s postižením. Péče bez překážek, z.s. [online]. 2019 [cit. 20.02.2022] Dostupné z:

https://www.pece-bez-prekazek.cz/wp-content/uploads/2019/06/Vyznam_a_dostupnost_odl_sluzeb_pohledem_pecujicich_o_deti_s_postizenim.pdf

⁴ Statistické údaje MPSV: Počet příjemců příspěvku na péči podle věku a stupně závislosti (prosinec 2020) dostupné z: [2020 \(106.77kB\)](https://www.mpsv.cz/aktuality/statistiky/pocet-prijemcu-prispiveku-na-peci-podle-vaku-a-stupně-zavislosti-prosinec-2020-106-77kB)

⁵ Na základě odpovědí od vedoucích denních stacionářů na dotaz „Jakou denní kapacitu klientů má váš stacionář? (Uveďte prosím max. počet klientů, kterým můžete poskytnout v jeden den službu denního stacionáře.)

na některé dny nebo půldny v týdnu. Žádný denní stacionář nemá volné místo na celotýdenní docházku.

Dále je třeba zmínit, že 2 denní stacionáře v Praze, které jsme zahrnuli do průzkumu a započítali jejich kapacitu (65 klientů z celkových 308), nejsou volně přístupné novým klientům 16+ hledajícím denní stacionář. Jeden z nich je pro klienty pouze do 26 let a těmi jsou téměř výhradně ti, kteří jsou zde od dětství. Další zařízení, které jsme zahrnuli do průzkumu, je denní stacionář Jedličkova ústavu s kapacitou 110 klientů ve věkovém rozmezí 6 - 35 let. Toto zařízení je ale výhradně pro děti/mladé dospělé, kteří se vzdělávají ve školách JÚŠ.

Pouze jeden z oslovených stacionářů uvedl, že nemá na seznamu žádného čekatele. V ostatních zařízeních se počty čekatelů pohybují od **1 do 39**. V Praze je v této chvíli zapsáno na čekacích listinách **89 lidí, což odpovídá 29 % kapacity** pražských stacionářů. Znamená to, že **současná kapacita by se musela zvýšit zhruba o třetinu, aby pokryla poptávku osob zapsaných v čekacích listinách**. Reálná poptávka po těchto službách bude ale zcela jistě daleko vyšší, protože ne každý bude mít chuť zařadit se na konec fronty, kde čekají desítky zájemců.

„Chybí dostatek vhodných denních stacionářů, kam by mohli naše děti docházet a smysluplně trávit čas až dokončí základní školu (pokud nemohou pokračovat ve vzdělávání kvůli psychomotorické retardaci, autismu). Prosím, udělejte s tím něco.“⁶

Dalším důležitým faktorem, který je třeba zmínit, je to, že se volná místa v denních stacionářích uvolňují zřídkakdy. Denní stacionář, který poskytuje službu klientům do 64 let a déle, může mít dlouhý seznam čekatelů na přijetí právě z tohoto důvodu. Pokud je zde klient spokojený a je zvyklý do stacionáře docházet, bude rád za tu možnost. Pokud nebude mít závažný důvod, jako je třeba zásadní zhoršení zdravotního stavu nebo přestěhování, nebude zařízení opouštět.

Frekvence nových přijetí se pohybuje v závislosti na velikosti zařízení a na časovém rozsahu "poptávky" nového klienta. Hlavní roli zde hraje uvolnění kapacity (odchod nebo snížení docházky jiného klienta). Vedoucí denních stacionářů uvádí, že příjmou průměrně 1-2 nové klienty ročně. Některá zařízení příjmou i více klientů ročně, některá naopak uvádějí, že příjmou průměrně 1 klienta za 5 let.

„V případě zájmu o službu na celý den několikrát v týdnu může být čekací doba i několik let. V případě zájmu o několik hodin týdně v odpoledním čase se pohybujeme v řádu týdnů až měsíců.“

Vedoucí pracovnice denního stacionáře v centru Prahy

„Z vlastní zkušenosti vím, že je na území Hl. města Prahy kritický nedostatek denních stacionářů. Čím dál častěji mě kontaktují rodiny, že hledají návaznou službu po základní speciální škole. Rodiny jsou zoufalé, když jim říkám, že zde máme dlouhodobě naplněnou kapacitu. Vždy mi říkají, že obvolali všechny stacionáře a denní centra a že je zde dlouhá čekací doba.“

Vedoucí pracovnice denního stacionáře v centru Prahy

⁶ Význam a dostupnost odlehčovacích služeb pohledem pečujících o děti s postižením. Péče bez překážek, z.s. [online]. 2019 [cit. 20.02.2022] Dostupné z:

https://www.pece-bez-prekazeck.cz/wp-content/uploads/2019/06/Vyznam_a_dostupnost_odl_sluzeb_pohledem_pecujicich_o_deti_s_postizenim.pdf

3.1 Cena

Úhrada za služby denního stacionáře se řídí podle zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb⁷. a vyhlášky č. 505/2006 Sb. Maximální výše úhrady za poskytování sociálních služeb v denních stacionářích činí 130 Kč za hodinu. V současné době probíhá jednání o navýšení této ceny. Konečná cena se vypočítává podle skutečně spotřebovaného času nezbytného k zajištění úkonů v rámci péče. Pokud poskytování těchto úkonů, včetně času nezbytného k jejich zajištění, netrvá celou hodinu, výše úhrady se poměrně krátí.

Skutečně spotřebovaný čas úkonů se sleduje individuálně s každým uživatelem po dobu jednoho měsíce. Z tohoto sledování je vypočítáván pro každého uživatele průměrný čas, ve kterém potřebuje podporu nebo pomoc pracovníků denního stacionáře. Podle náročnosti na péči jsou úkony rozděleny do sazeb.

Míra potřebné podpory se u každého uživatele může měnit (podle zdravotního, psychického stavu, nálad, věku, ...).

Důležitým faktorem v poptávce po službách denního stacionáře je to, zda si pečující rodina může dovolit tuto službu zaplatit. Velké procento rodin, které pečují o těžce postiženou osobu, je ohroženo chudobou⁸. Pokud nemá pečující osoba dostatečný příjem ze zaměstnání či podnikání a žije z příspěvku na péči a invalidního důchodu svého potomka, nemůže si zpravidla dovolit uhradit službu denního stacionáře a náklady spojené s přepravou. Domníváme se, že stejná situace je v případě poptávky po chráněném bydlení, asistenčních a dalších službách.

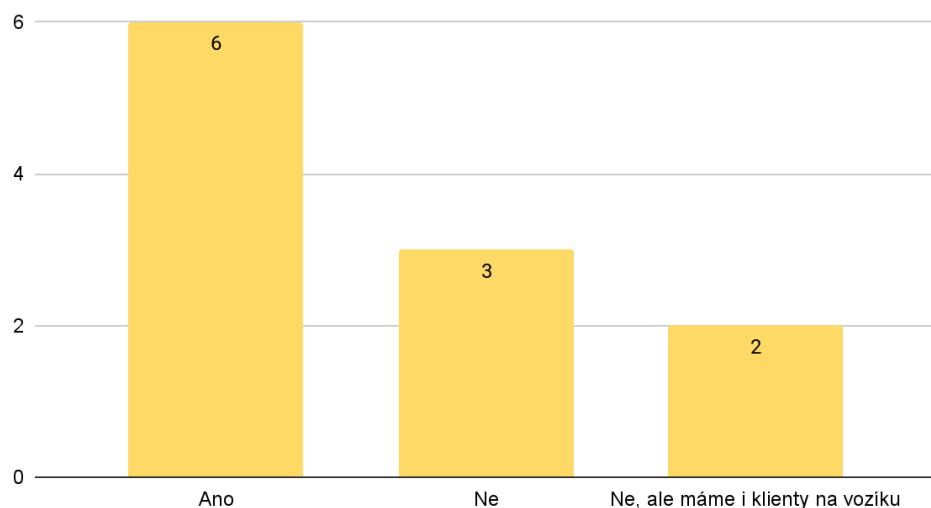
⁷ Zákon o soc. službách - dostupné z: https://ppropo.mpsv.cz/zakon_108_2006

⁸ ISPV. Pečující osoby a neformální péče (Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2016–2025). In: *Revue pro sociální politiku a výzkum*. [online]. [cit. 10.04.2019]. Dostupné z: <https://socialnipolitika.eu/2017/04/pecujici-osoby-a-neformalni-pece-narodni-strategie-rozvoje-socialnich-sluzeb-2016-2025/>

3.2 Bezbariérovost, doprava a rozložení denních stacionářů v Praze

Graf č. 1 : Bezbariérovost

Je váš denní stacionář plně bezbariérový?

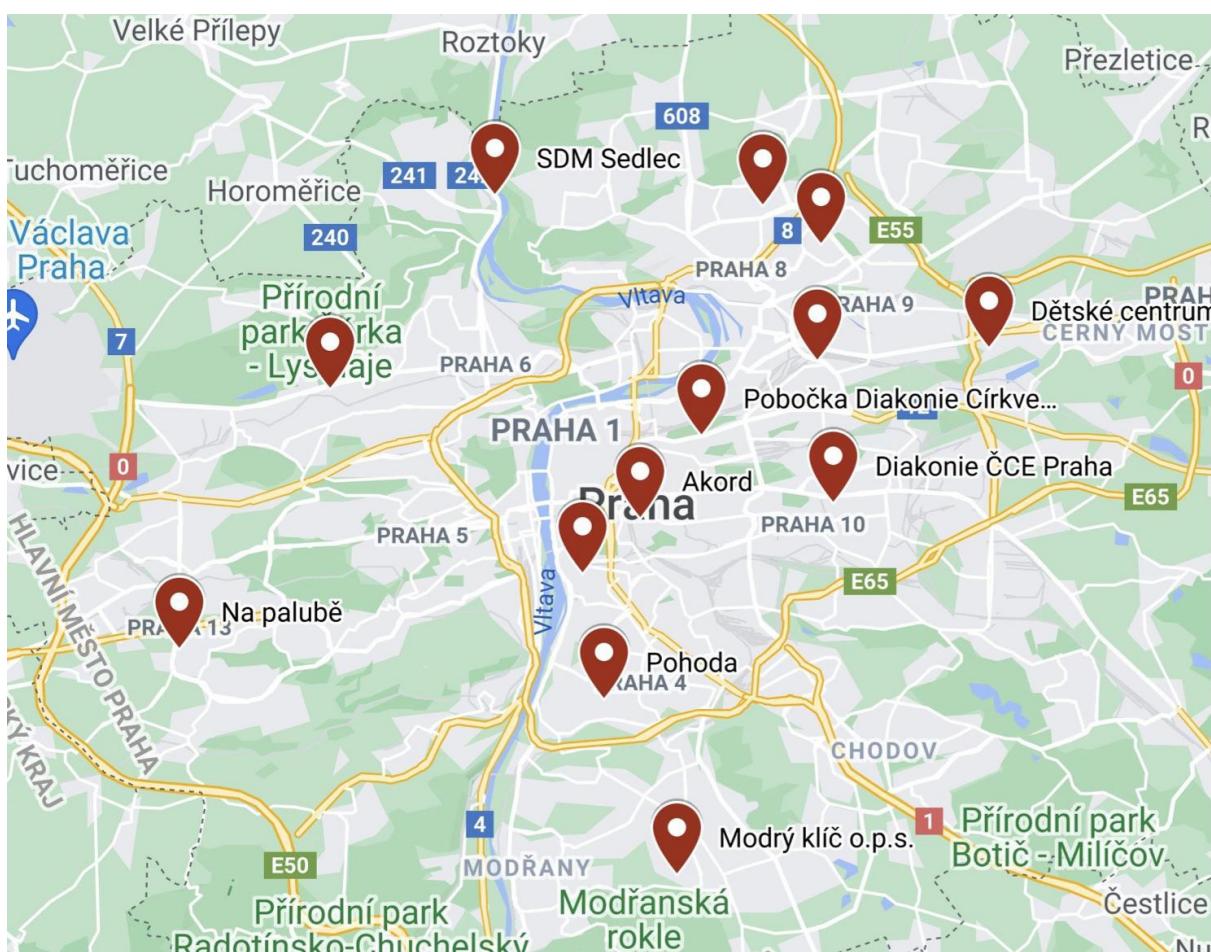

Klienti se musí do denních stacionářů dopravovat pomocí MHD a nebo svým vlastním automobilem. Další možností je využít přepravy pro handicapované, která ale často nemá dostatek volné kapacity. Svou vlastní přepravu pro klienty, kterou mohou využít na cestu do stacionáře nebo zpět, má pouze jeden denní stacionář. Pro rodiny klientů je tedy zásadní, zda mají denní stacionář někde poblíž a jsou schopni se do něj dopravovat. Místní dostupnost se stává důležitým faktorem zejména s postupným stárnutím pečujících osob, které časem ztrácejí síly a schopnost přepravovat klienta na delší vzdálenosti. Od ledna roku 2022 došlo k částečnému navýšení kapacity přepravních společností pro handicapované.

| „Uvírala bych více transportních služeb (Societa apod.), vozit dítě MHD je náročné a tyto služby nemají dostatečnou kapacitu.“⁹

⁹ Význam a dostupnost odlehčovacích služeb pohledem pečujících o děti s postižením. Péče bez překážek, z.s. [online]. 2019 [cit. 20.02.2022] Dostupné z: https://www.pece-bez-prekazek.cz/wp-content/uploads/2019/06/Vyznam_a_dostupnost_odl_sluzeb_pohledem_pecujicich_o_deti_s_postizenim.pdf

Obrázek č. 1 : [Mapa umístění denních stacionářů v Praze](#) (zdroj: vlastní)

Z [mapy rozmístění denních stacionářů v Praze](#) je jasné vidět, že na levém břehu řeky Vltavy je velká absence těchto zařízení. Např. Praha 5 nemá žádné, přestože zde žije vysoké procento lidí s postižením. Celkově žije nejvíce lidí s postižením pobírající příspěvek na péči ve 3. nebo ve 4. st. na Praze 4, 5, 6, 8, 10 a Praze 14¹⁰. Z mapy je zřetelné, že zastoupení denních stacionářů v těchto částech Prahy je minimální.

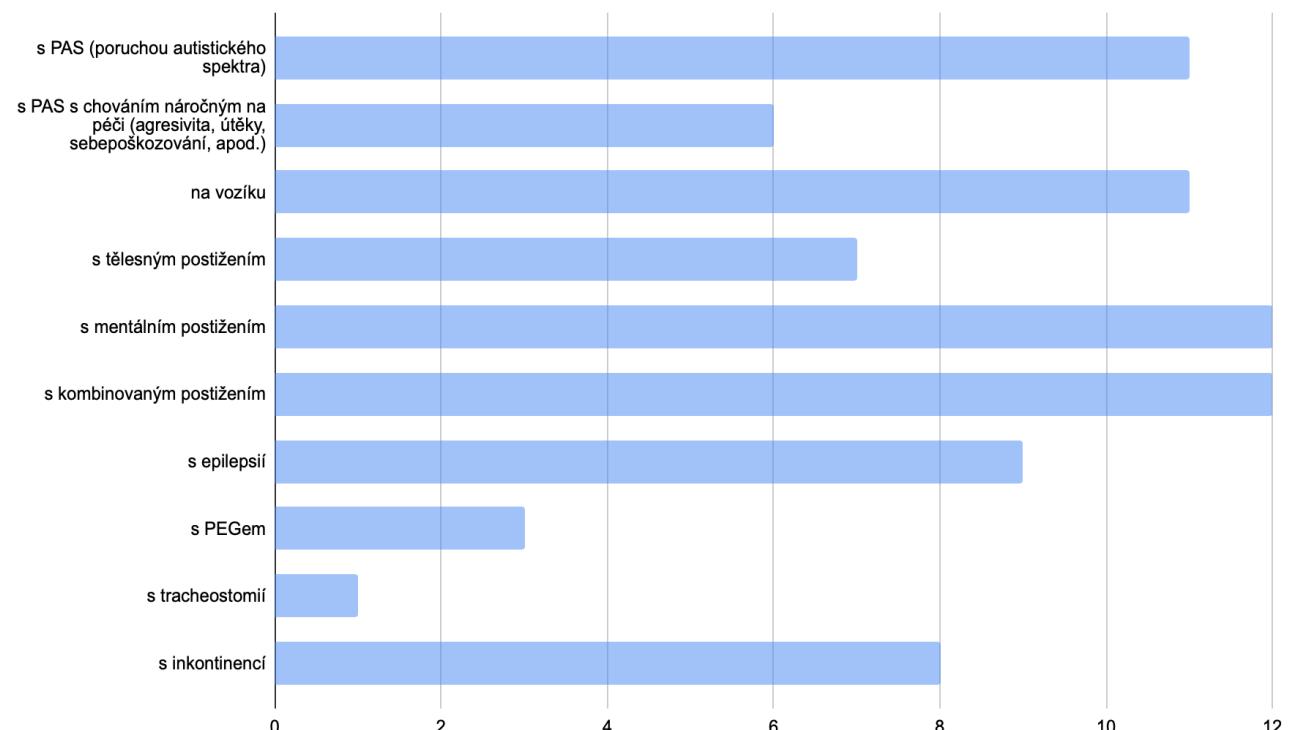
¹⁰ Počet osob pobírajících PnP v jednotlivých městských částech Prahy - dostupné z:

<https://www.mpsv.cz/documents/20142/2132208/PnP+-+p%C5%99%C3%ADjemci%2C+Praha+1-22+%2C+S%2C+v%C4%9Bk+0-17+a+18-35+let+za+12-2020.xlsx/28541200-d4b3-a4d3-e554-18e16a6120f8>

3.3 Diagnózy a zdravotní omezení klientů vs. dostupnost denních stacionářů

Graf č. 2: Počet denních stacionářů přijímajících klienty s různými druhy zdravotního omezení (zdroj: vlastní)

Ze 12 denních stacionářů, od kterých jsme získali odpovědi, přijímá klienty:

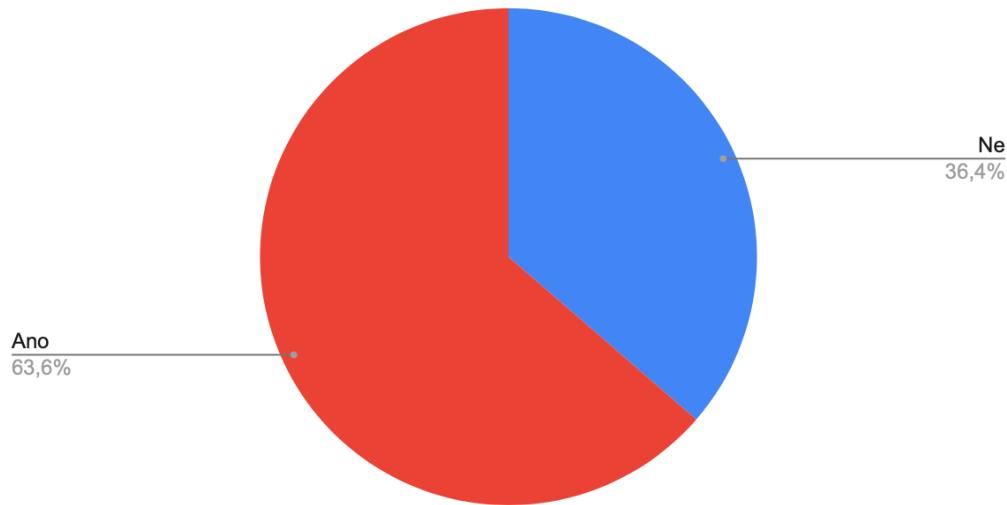

Z grafu vyplývá, že nejhůře se bude hledat místo v denním stacionáři klientům s tracheostomií, PEGem a s PAS s chováním náročným na péči. Při zřizování nových denních stacionářů by se mělo myslit i na tyto klienty, jelikož péče o ně je velmi náročná¹¹ (mnohdy náročnější než o klienty s jinými druhy postižení) a klade zvýšené nároky na pečující. Zároveň jsou ale sociální služby pro tyto klienty hůře dostupné, což by mělo být zohledněné při plánování dalšího rozvoje sítě sociálních služeb.

¹¹ Analýza Dostupnosti služeb pro lidi s poruchou autistického spektra v ČR - dostupné z: <https://detiuplnku.cz/cs/analyza/#CR>

Graf č. 3 : Podávání léků

Máte možnost podávat svým klientům během pobytu ve stacionáři léky?

Podávání léků v denních stacionářích je komplikované. Pracovníci v přímé péči totiž nemají možnost klientům podávat léky (dle Zákona o soc. službách č. 108/2006 Sb¹²). Mohou je pouze upozornit na to, že si léky mají v určitou dobu vzít. Klient musí být schopen si léky vzít sám. V případě, kdy toho klient sám není schopen, je třeba povolat zdravotníka, který mu léky podá. Pokud denní stacionář nezaměstnává žádného zdravotníka, je třeba povolat zdravotní sestru služby, která dochází za klienty domů. (tzv. služba homecare.) Zde se ale jedná o další službu, kterou si musí pečující zajistit. Úkon hradí pojišťovna na základě poukazu od praktického lékaře. Je třeba vzít v potaz, že v některých případech by zdravotní sestra musela za klientem docházet vícekrát za den. Organizovat logistiku podávání léků se může stát další překážkou pro využití služeb denního stacionáře.

4 Důležité aspekty nahlížené problematiky

4.1 Děti s postižením

„Další strašák pro všechny rodiče, kteří se starají o postižené dítě, je to, co s ním bude až rodiče nebudou. Proto by bylo potřeba více stacionářů pečující o děti s jakýmkoliv postižením, aby si tam děti zvykaly již od dětství, aby pro ně poté nebylo toto prostředí cizí.“¹³

V souvislosti s budoucností osoby s postižením i celé jeho rodiny je velice důležitý aspekt prevence. Ta je na jednu stranu zaměřena na pečujícího, kterému pravidelné a dlouhodobé odlehčení umožní

¹² Dostupné z: https://ppropo.mpsv.cz/zakon_108_2006

¹³ Význam a dostupnost odlehčovacích služeb pohledem pečujících o děti s postižením. Péče bez překážek, z.s. [online]. 2019 [cit. 20.02.2022] Dostupné z:

https://www.pece-bez-prekazeck.cz/wp-content/uploads/2019/06/Vyznam_a_dostupnost_odl_sluzeb_pohledem_pecujicich_o_deti_s_postizenim.pdf

nezbytný odpočinek, péči o své duševní a fyzické zdraví. Zároveň může díky němu žít plnohodnotný život i vně své rodiny, setkávat se s lidmi „zvenčí“, ale třeba i s dalšími pečujícími, pracovat nebo se věnovat svým koníčkům. Jednoduše dělat věci, které většina z nás považuje za samozřejmost. Na druhou stranu je využívání sociálních služeb prevencí i pro dítě, neboť mu umožňuje socializaci, která je v důsledku vyčlenění dítěte a celé rodiny často omezená až neexistující.¹⁴

Je zde veliká potřeba začleňovat dítě do nového kolektivu, přivykat ho na jiné než domácí prostředí, na jiné lidi než jsou jeho nejbližší rodinní příslušníci, resp. pečující. V budoucnu se téměř určitě ocitne v situaci, kdy se o něj bude muset postarat někdo jiný než jeho nejbližší, a tohoto momentu se hodně pečujících děsí.

„Více chráněného bydlení, více týdenních stacionářů, aby si děti zvykaly už od raného věku, že někde budou, že rodiče tu nebudou napořád. Děti nebudou mít potomky, většina jich nemá ani sourozence a ústavů a "slušného bydlení" pro ně je minimum. Úděl nás rodičů je celoživotní stres z toho, co s našimi dětmi jednou bude... Prosím, pomozte.“¹⁵

„Stát by měl mnohem více podporovat integraci těchto dětí do společnosti, protože čím jsou děti starší, tím více je rodina vyloučená a péče je náročnější.“¹⁶

4.2 Pečující

„Zároveň vnímáme i nedostatek týdenních stacionářů, kam časem budeme muset syna umístit, až nám síly dojdou a nebudeme péči zvládat (při náročné péči síly opravdu ubývají rychle).“¹⁷

Na jaře 2019 jsme uskutečnili celorepublikový průzkum „Význam a dostupnost odlehčovacích služeb pro pečující o děti s postižením“. Zjistili jsme, že nabídka zdaleka neodpovídá poptávce a situaci nepřispívá ani špatná informovanost o druzích a možnostech využití různých druhů sociálních služeb. Pečující dlouhodobě fungují bez jakékoliv systematické podpory v oblasti finanční, právní či psychologické. Péče o dítě s postižením se přitom s přibývajícím věkem stává náročnější.

Ačkoliv byl náš dotazník určen pečujícím o děti do 18 let, zaznamenali jsme silné ohlasy od pečujících o starší děti a dospělé s postižením. Ti shodně upozorňovali na to, že opravdový boj o umístění dítěte do zařízení sociálních služeb začíná teprve po dosažení plnoletosti. Tedy v čase, kdy opouštějí základní školy speciální a další navazující školy, např. praktické a denní stacionáře pro děti,.

Rodiče se najednou ocitnou v situaci, kdy zůstávají na péči sami. Hledají cestu, jak umožnit svým plnoletým dětem začlenění do kolektivu, jak naplnit jejich den smysluplnými aktivitami a dále je vzdělávat. Jim samotným už po 20, 30 letech každodenní péče většinou moc sil nezbývá, prarodiče již

¹⁴ MICHALÍK, J., et al. Kvalita života osob pečujících o člena rodiny s těžkým zdravotním postižením. Olomouc, 2011, 220 s. [online]. [cit. 10.04.2019 Dostupné z:

https://uss.upol.cz/wp-content/uploads/2019/09/QoL_osob_pečujicich_a_osob_se_ZP_2018.pdf

¹⁵ Význam a dostupnost odlehčovacích služeb pohledem pečujících o děti s postižením. Péče bez překážek, z.s. [online]. 2019 [cit. 20.02.2022] Dostupné z:

https://www.pece-bez-prekazek.cz/wp-content/uploads/2019/06/Vyznam_a_dostupnost_odl_sluzeb_pohledem_pecujicich_o_deti_s_postizenim.pdf

¹⁶ - “ -

¹⁷ - “ -

také nepomůžou. V této situaci by měly nastoupit dostupné sociální služby jako jsou kvalitní denní stacionáře, chráněné bydlení rodinného typu nebo osobní asistence. Bohužel ani jedna z vyjmenovaných služeb zpravidla není dostupná a rodiče se dozvídají, že mohou zařadit své děti do fronty čekajících uživatelů. Pečující se musí adaptovat - mění způsob života, odcházejí ze zaměstnání, omezují sociální kontakty. Zůstávají doma, většinou ženy, vzdávají se veškerého kariérního, osobního a společenského života. Často do velké míry i rodinného, má-li rodina více dětí, nemůže s nimi plnohodnotně strávit čas. Partnerské vztahy také procházejí těžkou zkouškou. Pečující se potýkají s psychickými problémy a fyzickým vyčerpáním, které způsobuje i vážnější zdravotní problémy. Při každodenní péči bez možnosti oddechu hrozí brzký syndrom vyhoření.¹⁸

Strach o budoucnost

„Děsí mě budoucnost. Vidím tu marnost 18-ti letého snažení, na jehož konci je absolutní prázdnina a nezájem.“¹⁹

Tabulka č. 2.²⁰

	Do jaké míry souhlasíte s následujícím výrokem?				
	Úplně souhlasím	Spíše souhlasím	Spíše nesouhlasím	Vůbec nesouhlasím	Nevím
Bojím se, co bude s mým dítětem, až dosáhne dospělosti.	62 %	21 %	2 %	2 %	4 %

Pečující shodně upozorňují na to, že situace po dosažení věku 18 let dítěte se stává mnohem složitější. Děti přestávají docházet do škol a najednou přechází celé břímě péče na rodiče, resp. pečující. Ti však také zestáli, nemají už tolik síly, často přibývají chronické zdravotní potíže jako důsledek dlouhodobého stresu a fyzické námahy.²¹

„... dospělý postižený je na tom ale mnohem, mnohem hůř. Přestane zajímat většinu nadací, které přispívají jen dětem. Skončí základní školní docházku a při nulové dostupnosti denního stacionáře už nezajímají nikoho.“²²

¹⁸ Problemtika neformální péče - dostupné z:

https://alfahs.cz/wp-content/uploads/2020/06/Problematika_neformalni_pece.pdf

¹⁹ Význam a dostupnost odlehčovacích služeb pohledem pečujících o děti s postižením. Péče bez překážek, z.s. [online]. 2019 [cit. 20.02.2022] Dostupné z:

https://www.pece-bez-prekazek.cz/wp-content/uploads/2019/06/Vyznam_a_dostupnost_odl_sluzeb_pohledem_pecujicich_o_deti_s_postizenim.pdf

²⁰ - " -

²¹ MICHALÍK, J., et al. Kvalita života osob pečujících o člena rodiny s těžkým zdravotním postižením. Olomouc, 2011, 220 s. [online]. [cit. 10.04.2019] Dostupné z:

https://uss.upol.cz/wp-content/uploads/2019/09/QoL_osob_pečujicich_a_osob_se_ZP_2018.pdf

²² Význam a dostupnost odlehčovacích služeb pohledem pečujících o děti s postižením. Péče bez překážek, z.s. [online]. 2019 [cit. 20.02.2022] Dostupné z:

https://www.pece-bez-prekazek.cz/wp-content/uploads/2019/06/Vyznam_a_dostupnost_odl_sluzeb_pohledem_pecujicich_o_deti_s_postizenim.pdf

„Nevím, proč je dotazník určen jen dětem do 18 let, dcera má 45 let a zatím po celou dobu péče o ni se na něco podobného nás nikdo nezeptal, přitom čím jsme my starší a nemáme už babičky, tím je situace pro nás horší.“²³

U pečujících o děti nad 18 let se setkáváme se stížnostmi na nedostatek dostupných služeb, zejména těch pobytových. V důsledku toho jsou pak nuceni zastat veškerou péčí oni sami, což má za následek výrazná omezení a vede až k ukončení zaměstnání a zpřetrhání sociálních vazeb.²⁴

„Irituje mě fakt, že coby matka takového dítěte tím pádem ztrácím právo pracovat. (...) Zůstávat s dítětem v domácím prostředí bez možnosti interagovat s okolím považuji za zhoubné jak pro pečující osobu, tak i pro osobu se zdravotním znevýhodněním samotnou.“²⁵

Z pocitů nejčastěji zaznívá únava, vyčerpání a beznaděj. „Jaká pomoc je pro nás rodiče, pokud jsem úplně na dně a hrozí nám syndrom vyhoření a to nejen v zaměstnání?“, ptá se jedna z maminek. K nim se připojuje strach o budoucnost, když pečující s rostoucím věkem stále silněji pocitují obavy o to, co bude s jejich dětmi, až se o ně nebudou moci postarat.

„Rodiče, kteří se většinu aktivního života starají o své těžce postižené dítě, by měli mít právo, až nebudou mít síly se o dítě starat, aby jejich, už dospělý, potomek, mohl žít v nějakém zařízení v okolí bydliště. Aby mohli zůstat pořád v pravidelném kontaktu.“²⁶

Zatímco se rodiče zdravých dětí na budoucnost spíše těší, rodiče postižených dětí prožívají především obavy o jejich budoucnost.

„Co bude s našimi postiženými dětmi až tady nebudeme?“²⁷

„Chci důstojný život pro svého syna, až tady nebudeme. Představa, že skončí 'nadopovaný' někde na psychiatrii, mě užírá.“²⁸

---

²³ – “ –

²⁴ ISPV. Pečující osoby a neformální péče (Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2016–2025). In: Revue pro sociální politiku a výzkum. [online]. [cit. 10.04.2019]. Dostupné z:

<https://socialnipolitika.eu/2017/04/pecujici-osoby-a-neformalni-pece-narodni-strategie-rozvoje-socialnich-sluzeb-2016-2025/>

²⁵ Význam a dostupnost odlehčovacích služeb pohledem pečujících o děti s postižením. Péče bez překážek, z.s. [online]. 2019 [cit. 20.02.2022] Dostupné z:

https://www.pece-bez-prekazek.cz/wp-content/uploads/2019/06/Vyznam_a_dostupnost_odl_sluzeb_pohledem_pecujicich_o_deti_s_postizenim.pdf

²⁶ – “ –

²⁷ – “ –

²⁸ – “ –

Péče a práce

„Práce mi pomáhá mít život plnější, ale přes náročnost vše logisticky zvládnout a narůstající můj i synův věk, vidím budoucnost neradostně.“²⁹

Podle údajů Dobrého anděla 60 % rodin uvádí, že péče o jejich dítě s vážným a dlouhodobým onemocněním je nutná prakticky 24 hodin denně. Průměrně je potřeba zajistit péči 18 hodin denně.³⁰ Tato nepříznivá situace se vyhrotí v okamžiku, kdy dítě ukončí školní docházku, a kvůli nedostatku míst v denních stacionářích přechází celá péče opět na rodiče. Ti při nedostatku míst v zařízeních sociálních služeb často nemají jinou možnost, než opustit zaměstnání a pečovat o dítě čtyřadvacet hodin denně.

„Děsím se, až bude dítě muset opustit stacionář v 15 letech, co budeme dělat. Chci nadále pracovat, ale v okolí moc dobrých denních stacionářů není.“³¹

Největší význam má odlehčování v preventivním smyslu, a to tehdy, kdy systematicky, pravidelně a dlouhodobě umožňuje pečujícím dopřávat si nutný odpočinek. Zamezí se tak nejen pocitu vyčerpání, až vyhoření, ale také sociální izolaci pečujících. Zlepšení duševní pohody pečujícího ovlivňuje i další důležité aspekty jeho života, jako jsou rodinné vztahy, aktivita na trhu práce či zdravotní stav. Na to je však denních stacionářů, odlehčovacích služeb a dalších příležitostí k předání péče příliš málo.³² Někteří pečující si je nemohou dovolit využívat v míře, kterou by potřebovali, z finančních důvodů.

5 Řešení

Na základě získaných dat jsme identifikovali několik oblastí, ve kterých by bylo potřeba dosáhnout zlepšení. **Jako první a přimočaré řešení se nabízí navýšení kapacit denních stacionářů (zvýšená podpora stávajících poskytovatelů a zároveň vznik nových služeb), a to především v městských částech, kde tato služba zcela chybí a dále v městských částech, kde žije nejvíce občanů pobírajících příspěvek na péči ve 3. a 4. stupni. Jedná se především o Prahu 4, Prahu 5, Prahu 10 a Prahu 14.**³³

²⁹ Význam a dostupnost odlehčovacích služeb pohledem pečujících o děti s postižením. Péče bez překážek, z.s. [online]. 2019 [cit. 20.02.2022] Dostupné z:

https://www.pece-bez-prekazek.cz/wp-content/uploads/2019/06/Vyznam_a_dostupnost_odl_sluzeb_pohledem_pecujicich_o_deti_s_postizenim.pdf

³⁰ https://alfahs.cz/wp-content/uploads/2020/06/Problematika_neformalni_pece.pdf

³¹ Význam a dostupnost odlehčovacích služeb pohledem pečujících o děti s postižením. Péče bez překážek, z.s. [online]. 2019 [cit. 20.02.2022] Dostupné z:

https://www.pece-bez-prekazek.cz/wp-content/uploads/2019/06/Vyznam_a_dostupnost_odl_sluzeb_pohledem_pecujicich_o_deti_s_postizenim.pdf

³² ISPV. Pečující osoby a neformální péče (Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2016–2025). In: Revue pro sociální politiku a výzkum. [online]. [cit. 10.04.2019]. Dostupné z:

<https://socialnipolitika.eu/2017/04/pecujici-osoby-a-neformalni-pece-narodni-strategie-rozvoje-socialnich-sluzeb-2016-2025/>

³³ Dostupné z:

<https://www.mpsv.cz/documents/20142/2132208/PnP+-+p%C5%99%C3%ADjemci%2C+Praha+1-22+%2C+S%C2%9C+v%C4%9Bk+0-17+a+18-35+let+za+12-2020.xlsx/28541200-d4b3-a4d3-e554-18e16a6120f8>

Tento krok rozhodně podporujeme a považujeme v řešení celé problematiky za klíčový. Otevření takové služby je v souladu s Národní strategií rozvoje sociálních služeb 2016 – 2025, konkrétně bodem A.2.³⁴ Vytvořit podmínky pro zajištění potřebných kapacit sociálních služeb komunitního typu terénní, ambulantní i pobytové formy.

3 denní stacionáře uvedly, že by měly zájem o navýšení kapacity klientů. Jako hlavní překážky uvádí nedostatek prostoru, personálu a financí. Pokud by nebyl překážkou nedostatek prostoru, uvažovalo by o rozšíření služby pravděpodobně dalších 7 zařízení.

Nicméně je několik dalších opatření, jejichž zavedení by podle nás vedlo ke zkvalitnění života pečujících i osob s postižením v Praze. Tato doporučení vzešla z průzkumu o významu a dostupnosti odlehčovacích služeb pro pečující o děti s postižením.

1. Rozšíření sítě sociálních služeb

- komunitní plánování, které zohledňuje skutečné potřeby pečujících
- navýšení kapacit asistenčních a odlehčovacích služeb, vznik nových
- nechceme výstavbu a rozšiřování izolovaných velkokapacitních „ústavů“, ale vznik menších zařízení komunitního typu

2. Zavedení 5. individuálního stupně příspěvku na péči pro lidi s těžkým postižením ruku v ruce se zvyšováním úhrad za terénní sociální služby

3. Zlepšení informovanosti

- přehledný portál sociálních služeb
- zavedení komunitních pracovníků jako „pojítka“ mezi poskytovateli služeb, úřady a pečujícími

4. Psychosociální podpora pečujících

5. Individuální přístup

- ze strany lékařů, úředníků, pracovníků v sociálních službách a všech, na které se rodina postiženého dítěte/dospělého obrací o pomoc

6. Podpora pečujících na trhu práce

- podpora částečných úvazků, sdílená pracovní místa
- zlepšení informovanosti o možnostech sladování práce a péče

7. Podpora komunitní a sousedské výpomoci

- inkluzivní přístup, prevence izolace, prostor pro sociální začleňování
- homesharing, dobrovolnictví, sousedské vztahy

8. Zvýšení povědomí společnosti

- osvěta, medializace, kreativní přístup k propojování světů lidí zdravých a rodin dětí/dospělých s postižením

---

³⁴ [Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016 ...https://www.mpsv.cz/documents/NSRSS](https://www.mpsv.cz/documents/NSRSS)

Závěr

V Praze žije 2485 lidí s postižením pobírajících příspěvek na péči ve 3. a 4. stupni ve věku 18 - 64 let.³⁵ K dispozici je jim pouze 308 míst denní kapacity ve stacionářích, přitom největší poptávka mezi pečujícími je právě po sociálních službách nepobytnového typu (osobní asistence, denní stacionář, odlehčovací služby)³⁶. Desítky klientů čekají na přijetí především ve stacionářích v centru Prahy a městských částech, kde jich je nejméně nebo mají větší spádovou oblast. Žádný denní stacionář nemá volné místo na celotýdenní docházku. Frekvence nových přijetí do stávajících stacionářů se pohybuje průměrně 1-2 klienti ročně. Z výzkumu vyplývá, že **současná kapacita denních stacionářů by se musela zvýšit zhruba o třetinu**, aby pokryla poptávku osob zapsaných na čekacích listinách. Reálná poptávka po těchto službách bude ale zcela jistě daleko vyšší, a to i přes související problémy, které pečující rodiny řeší. Z rozhovorů s vedoucí denního stacionáře patří mezi často zmíňované překážky nedostatečná finanční podpora pečujících rodin, problémy s dopravou a podáváním léků ve stacionářích. Z hlediska zdravotních omezení se nyní bude nejhůře hledat místo v denním stacionáři klientům s tracheostomií, PEGem a s PAS s chováním náročným na péči.

Pečující mají strach o budoucnost, pocítují vyčerpání a nedostatek zájmu ze strany institucí i svého okolí. Za největší systémové problémy považují nedostatek sociálních služeb, malou informovanost a nedostatečnou finanční podporu.

Velký problém je ve velmi omezené možnosti socializace a změny prostředí u samotných lidí s vážným kombinovaným postižením, kteří nemají kam docházet do kolektivu a zůstávají většinu času doma s rodinnými pečujícími.

Věříme, že dostupné kvalitní denní stacionáře jsou zásadní pro udržitelné fungování rodin pečujících o člena s kombinovaným postižením. Těchto služeb je však nedostatek, nová místa nevznikají a o těch fungujících pečující často nevědí. Ani Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016 – 2025³⁷, která zavazuje MPSV k zajištění potřebných kapacit sociálních služeb komunitního typu, zatím nepřinesla potřebná zlepšení.

Řešení stávající situace vidíme především v rozšíření sítě denních stacionářů a odlehčovacích služeb a ve výrazném zlepšení informovanosti o těchto službách. Z dalších systémových změn považujeme za klíčové podporu komunitní péče, podporu zaměstnávání a psychosociální podporu pečujících. Tato opatření by měla stavět na individuálním přístupu k lidem s postižením a jejich rodinám, přičemž by měly být všechny složky pomoci efektivně propojeny. Cílem je, aby pečující nemuseli trávit drahotěnný čas zjišťováním informací, objízděním zařízení sociálních služeb (často mnoho desítek kilometrů vzdálených od místa bydliště) a obhajováním svých potřeb na místních či krajských úřadech. Věříme, že i tato práce přinese vhled do života pečujících, o kterém mnozí nemají ponětí. Ale hlavně, že rozvíří debatu o tom, jak můžeme jim a jejich rodinám pomoci žít naplněný, důstojný život. Jsme přesvědčeni, že rozšířením kapacity kvalitních denních stacionářů lze významně pomoci neformálním pečujícím zvládat dlouhodobou náročnou péči a lidem se zdravotním znevýhodněním umožnit socializaci a podnětnou náplň dne.

³⁵ Statistické údaje MPSV: Počet příjemců příspěvku na péči podle věku a stupně závislosti (prosinec 2020) dostupné z: [2020 \(106.77kB\)](https://is.muni.cz/th/bbz7f/Potreby_neformalnich_pecujicich_vybrane_socialni_sluzby_poskytujici_poradenstvi_p_ecujicim_pri_peci_o_seniora_s_demenci.pdf)

³⁶ Šimoník: Podpora neformálních pečovatelů - výzkumná zpráva dostupná z:

https://is.muni.cz/th/bbz7f/Potreby_neformalnich_pecujicich_vybrane_socialni_sluzby_poskytujici_poradenstvi_p_ecujicim_pri_peci_o_seniora_s_demenci.pdf

³⁷ Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016 ...<https://www.mpsv.cz/documents/NSRSS>

Zdroje

Náročnost péče o dítě s vážným onemocněním. *DOBRÝ ANDĚL, nadace* [online]. 2018 [cit. 20.02.2022] Dostupné z: <https://www.dobryandel.cz/vazne-onemocneni/>

Význam a dostupnost odlehčovacích služeb pohledem pečujících o děti s postižením. Péče bez překážek, z.s. [online]. 2019 [cit. 20.02.2022] Dostupné z:

https://www.pece-bez-prekazeck.cz/wp-content/uploads/2019/06/Vyznam_a_dostupnost_odl_sluzeb_pohledem_pecujicich_o_deti_s_postizenim.pdf

Statistické údaje MPSV: Počet příjemců příspěvku na péči podle věku a stupně závislosti (prosinec 2020) dostupné z: [2020 \(106.77kB\)](#)

Zákon o soc. službách - dostupné z: https://ppropo.mpsv.cz/zakon_108_2006

ISPV. Pečující osoby a neformální péče (Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2016–2025). In: *Revue pro sociální politiku a výzkum*. [online]. [cit. 10.04.2019]. Dostupné z: <https://socialnipolitika.eu/2017/04/pecujici-osoby-a-neformalni-pece-narodni-strategie-rozvoje-sociaInich-sluzeb-2016-2025/>

Počet osob pobírajících PnP v jednotlivých městských částech Prahy - dostupné z:

<https://www.mpsv.cz/documents/20142/2132208/PnP+-+p%C5%99%C3%ADjemci%2C+Praha+1-22+%2C+SZ%2C+v%C4%9Bk+0-17+a+18-35+let+za+12-2020.xlsx/28541200-d4b3-a4d3-e554-18e16a6120f8>

Analýza Dostupnosti služeb pro lidi s poruchou autistického spektra v ČR - dostupné z: <https://detiuplnku.cz/cs/analyza/#CR>

MICHALÍK, J., et al. Kvalita života osob pečujících o člena rodiny s těžkým zdravotním postižením. Olomouc, 2011, 220 s. [online]. [cit. 10.04.2019] Dostupné z: https://uss.upol.cz/wp-content/uploads/2019/09/QoL_osob_pecujicich_a_osob_se_ZP_2018.pdf

Problematika neformální péče - dostupné z:

https://alfahs.cz/wp-content/uploads/2020/06/Problematika_neformalni_pece.pdf

ISPV. Pečující osoby a neformální péče (Národní strategie rozvoje sociálních služeb 2016–2025). In: *Revue pro sociální politiku a výzkum*. [online]. [cit. 10.04.2019]. Dostupné z: <https://socialnipolitika.eu/2017/04/pecujici-osoby-a-neformalni-pece-narodni-strategie-rozvoje-sociaInich-sluzeb-2016-2025/>

<https://www.mpsv.cz/documents/20142/2132208/Narodni-strategie-rozvoje-socialnych-sluzeb-na-obdobu-2016...https://www.mpsv.cz/documents/NSRSS>

Statistické údaje MPSV: Počet příjemců příspěvku na péči podle věku a stupně závislosti (prosinec 2020) dostupné z: [2020 \(106.77kB\)](#)

Šimoník: Podpora neformálních pečovatelů - výzkumná zpráva dostupná z:

https://is.muni.cz/th/bbz7f/Potreby_neformalnich_pecujicich_vybrane_socialni_sluzby_poskytujici_pordenstvi_pecujicim_pri_peci_o_seniora_s_demenci.pdf

Přílohy

Příloha 1: Dotazník

Příloha 2: Tabulka oslovených denních stacionářů pro lidi s kombinovaným postižením na území hl. m. Prahy pro klienty ve věku 16+

Dotazník pro denní stacionáře pro osoby s kombinovaným postižením v Praze

Tento dotazník slouží jako rychlá sonda k zmapování situace v denních stacionářích pro dospívající a dospělé osoby s kombinovaným postižením na území hl. města Prahy. Jeho vyplnění vám zabere pouhých 5 minut. Informace použijeme k tomu, abychom vyhodnotili stav nabídky a poptávky volných míst. Rádi bychom také zjistili, pro které skupiny zájemců je složitější najít vhodné zařízení. Jsme si vědomi toho, že část stacionářů poskytuje služby zároveň i osobám mladším 16 let. Nemůžeme vás ale z průzkumu vyřadit, protože představujete podstatnou část kapacity pro dospělé osoby. Prosíme, vyplňujte údaje pouze za skupinu pro mladé dospělé a dospělé osoby, od 16ti let výše.

S výsledky šetření seznámíme pracovníky sociální politiky Magistrátu hl. m. Prahy, poslance, Alianci pro individualizovanou podporu a další osoby činné v sociální oblasti. Na základě výsledků šetření s nimi budeme dále pracovat.

Pokud máte jakékoli dotazy, pište na marketa.sojkova@pece-bez-prekazek.cz.

Děkujeme Vám za Váš čas, získané informace jsou pro nás velmi cenné!

---

*Povinné pole

1. Jaká je provozní doba vašeho stacionáře? *

---

2. Jakou denní kapacitu klientů má váš stacionář? (Uveďte prosím max. počet klientů, kterým můžete poskytnout v jeden den službu denního stacionáře.) *

---

3. Je v současné době kapacita vašeho denního stacionáře naplněna, tj. máte plný stav? *

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

4. Pro jaké věkové rozmezí klientů je váš denní stacionář určen? (Příklad: 16 - 65 let) *

---

5. Do jaké věkové skupiny patří v současné době nejvíce klientů vašeho denního stacionáře? *

Označte jen jednu elipsu.

16 - 25 let

25 - 35 let

35 - 45 let

45 - 55 let

55 let a více

6. Jak často dochází k přijetí nového klienta do vašeho stacionáře? (Uveďte prosím váš odhad komentářem.) *

---

7. Kolik žadatelů čeká na přijetí do vašeho stacionáře? *

---

8. Je váš denní stacionář plně bezbariérový? *

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

Ne, ale máme u nás i klienty na vozíku

9. Mezi vaše klienty patří osoby (prosím, označte všechny pro vás platné skupiny): *

Za krtn te v echny platné mo nosti.

- s PAS (poruchou autistického spektra)
- s PAS s chováním náročným na péči (agresivita, útěky, sebepoškozování, apod.)
- na vozíku
- s tělesným postižením
- s mentálním postižením
- s kombinovaným postižením
- s PEGem
- s tracheostomií
- s inkontinencí
- s epilepsií

10. Máte pro své klienty vlastní službu přepravy do stacionáře a zpět? *

Ozna te jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

11. Máte možnost podávat svým klientům během pobytu ve stacionáři léky?

Ozna te jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne

12. Uveďte prosím název vašeho denního stacionáře (nepovinné):

---

13. Byl by z vaší strany zájem o navýšení kapacity klientů vašeho stacionáře? *

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

14. Pokud byste měli zájem o navýšení kapacity, jaké vnímáte v současné době překážky?

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

Nedostatek prostoru

Nedostatek personálu

Nedostatek finančních prostředků

Jiné: _____

15. Pokud nám chcete sdělit něco dalšího o vašem denním stacionáři, budeme rádi (nepovinny)

Google

Denní stacionáře na území hl. města Prahy pro klienty starší 16ti let s mentálním či kombinovaným postižením

Název denního stacionáře	Věkové rozmezí přijímaných klientů	Kontakt na vedoucí osobu	Webové stránky zařízení	Lokalita	Provozní doba stacionáře	Vhodný pro osoby na vozíku	Volné místo pro nové klieny (stav k 30. 7. 2021)
Denní stacionář Ratolesť	7 - 64	radka.jahodova@diakonie-praha.cz	https://www.diakonie-praha.cz/nase-sluzby/denni-stacionar-ratolest/	Praha 10	7 - 16h	ne	ne
Denní stacionář Na Palubě	18 - 45	cermakova@diakonie-praha.cz	https://www.diakonie-praha.cz/nase-sluzby/denni-stacionar-na-palube/	Praha 13	7 - 16h	ano	ne
Pobočka diakonie církve Bratrské	19 - 64	stacionar@volny.cz	https://cb.cz/praha3/stacionar/	Praha 3	8 - 18h	ano	ne
Akord	6 - 45	macekpetr@seznam.cz	https://www.dsakord.cz	Praha 2	7 - 17h	ano	ne
Ruka pro život (2 stacionáře v Praze)	od 16 let	olga.dvorakova@rukaprozivot.cz	https://www.rukaprozivot.cz	Praha 8	7 - 17h	ano	ano
Modrý klíč	3 - 65	kapicova@modry-klic.cz	https://www.modry-klic.cz	Praha 4	7 - 17h	ano	ne
Paprsek Hloubětín	15 - 40	hloubetin@dcpaprsek.org	https://www.dcpaprsek.org/nase-sluzby/denni-stacionar/stredisko-hloubetin/	Praha 9	6:30 - 17h	ano	ne
Paprsek Prosek	2 - 35	prosek@dcpaprsek.org	https://www.dcpaprsek.org/nase-sluzby/denni-stacionar/stredisko-prosek/	Praha 8	7 - 17h	ano	ne
DAR (pozn. ad 1)	2 - 26	dar@dcpaprsek.org	https://www.dcpaprsek.org/nase-sluzby/denni-stacionar/stredisko-dar/	Praha 6	7 - 17h	ano	ne
Domov Sedlec (pozn. ad 2)	od 19 let	SDM.SEDLEC@seznam.cz	http://www.sdmselec.cz/denni-stacionar	Praha 6	8 - 16h	ne	ne
Pohoda	19 - 80	manager.stacionare@pohoda-help.cz	https://pohoda-help.cz	Praha 4	7:20 - 16h	ne	ano
Jedličkův ústav	14 - 35	h.draganova@jus.cz	http://www.jus.cz	Praha 4	8 - 17h, pátek 16h	ano	ne

Poznámky:

1) Středisko DAR je zaměřeno především na děti předškolního věku. Další klienti 16+ jsou klienty od dětství, s těžkým kombinovaným postižením, kteří tu nadále zůstávají. Pro absolventy speciálních škol mají jen jedno oddělení s denní kapacitou 4 klientů.

2) Denní stacionář je přímo napojen na chráněné bydlení.